

Мікро- та макроекономіка

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Електронне урядування
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	денна
Рік підготовки, семестр	1 курс, 2023/24 н.р., весняний семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити
Семестровий контроль/ контрольні заходи	екзамен
Розклад занять	1 лекція та 1 практичне заняття на тиждень
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Доцент кафедри економіки і підприємництва Андрусь Ольга Іванівна Практичні: Доцент кафедри економіки і підприємництва Андрусь Ольга Іванівна Профіль викладача: http://keip.kpi.ua/pro-kafedru/kerivnitstvo/profesorstvo-vikladatskij-sklad/129-andrus-olga-ivanivna e-mail: olgaandrus@gmail.com
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний ресурс (Moodle, Google classroom, тощо)

Розподіл годин та занять

Форма навчання	Аудиторні заняття						Самостійна робота
	Лекції		Практичні		Лабораторні		
	заняття	години	заняття	години	заняття	години	години
Денна	18	36	18	36	0	0	48
Заочна	3	6	1	2	0	0	112

**Анотація навчальної
дисципліни**

Розвиток сучасної економіки визначає потребу теоретичного усвідомлення та аналізу змісту сучасних економічних процесів. А сучасні реалії глобалізації, соціалізації, гуманізації, інтелектуалізації, екологізації та інформатизації суспільного життя породжують потребу розвитку економічного знання, всебічному осмисленню економічних процесів як визначальної складової людського життя. Вивчення мікро- та макроекономіки сприяє формуванню у студентів актуальних економічних знань та озброєнню їх теоретичними інструментами прийняття ефективних та обґрунтованих рішень у професійній діяльності майбутніх фахівців.

Дисципліна «Мікро- та макроекономіка» спирається на базові історичні, культурні, політичні, соціальні, економічні засади розвитку суспільства, використання даних статистичної звітності, обліку, спеціальних досліджень у професійній діяльності та сприяє формуванню:

- ефективної професійної, підприємницької активності в умовах ринкових відносин;
- вмінь прийняття оптимальних господарських рішень в умовах обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання;
- належних здатностей управління суб'єктами господарювання в умовах ринку;
- необхідних знань щодо розуміння ефективної макроекономічної політики регіонів та національної економіки в цілому в інтересах всіх членів суспільства.

У ході навчання дисципліни «Мікро- та макроекономіка» здобувачі вищої освіти оволодіють:

- сучасними знаннями предмету, методів та етапів економічного аналізу; основ суспільного виробництва та економічних систем; господарської діяльності економічних суб'єктів в умовах ринку;
- принципами дотримання верховенства права, прав і свобод людини, громадянина України, реалізації власних прав і обов'язків членів суспільства для забезпечення його сталого розвитку;
- знаннями сучасних мікро- та макроекономічних теорій, надбань світової та національної економічної науки, механізму функціонування національної економіки, досвіду економічної практики.

Знання економічних закономірностей розвитку суспільства у ході навчання дисципліни «Мікро- та макроекономіка» сприятиме:

- примноженню моральних, культурних, наукових, економічних цінностей суспільства на основі, сучасної техніки та інформаційних технологій;
- швидкій та мобільній адаптації фахівців в умовах динамічного розвитку суспільства та ринкових відносин;
- формуванню вмінь працювати в команді, розробляти оптимальні господарські рішення в умовах обмежених ресурсів, альтернативного їх використання з метою забезпечення необхідних соціально-економічних результатів.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та структурно-логічно забезпечує інші дисципліни правничого та управлінського блоку, такі як «Теорія держави та права», «Основи менеджменту та теорії організацій», «Основи публічного управління та адміністративної діяльності», «Теорія прийняття управлінських рішень», «Державна служба». Водночас, їй безпосередньо передують дисципліни «Організація та управління діяльністю адміністративних органів»: «Бенчмаркінг в публічному управлінні», «Соціальна інженерія: технології взаємодії влади і громади».

Для більш ефективної організації навчального процесу та комунікації у ході навчання використовується електронна пошта, месенджер Viber, створено групи у Телеграмі, текстовий редактор MS Word, табличний редактор Excel, редактор презентацій Power Point.

Перелік основних тем та структура курсу

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лк.	Практ.	СРС
Розділ 1. Загальні основи мікро- та макроекономіки				
Тема 1. Предмет, об'єкт, методи досліджень мікро- та макроекономіки	5	2	2	1
Тема 2. Економічні проблеми суспільства та способи їх розв'язання у різних економічних системах	4	2	2	-
Разом за розділом 1	9	4	4	1
Розділ 2. Мікроекономіка				
Тема 3. Мікроекономіка як складова економічної науки.	5	2	2	1
Тема 4. Ринкова система та ринковий механізм.	9	4	4	1
Тема 5. Теорія поведінки споживача	2	2	-	-
Тема 6. Мікроекономічна модель фірми	3	2	-	1
Тема 7. Витрати та результати діяльності фірми	10	4	4	2
Тема 8. Поведінка фірми на ринку досконалої конкуренції	4	2	-	2
Тема 9. Поведінка фірми на ринку недосконалої конкуренції	4	2	-	2
МКР – 1	4	-	2	2
Разом за розділом 2	41	18	12	11
Розділ 3. Макроекономіка				
Тема 10. Макроекономіка як напрям економічної науки	5	2	2	1
Тема 11. Основні макроекономічні проблеми	7	2	4	1
Тема 12. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	5	2	2	1
Тема 13. Макроекономічна нестабільність.	7	4	2	1
Тема 14. Механізм макроекономічного регулювання: основні цілі та напрями	9	4	4	1
Тема 15. Світове господарство	8	4	2	2
МКР – 2	4	-	2	2
Разом за розділом 3	45	18	18	9
РР	15	-	-	15
Підготовка до екзамену	30	-	-	30
Всього	135	36	36	63

Нормативні результати навчання ¹

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ п/п	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
ПРН.1	Використання базових знань історичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства, що виявляється в: розумінні економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків між економічними процесами та явищами, оволодінні методологією економічного аналізу дії ринкового механізму, його рівноваги, поведінки споживачів, теорії фірми, конкурентного середовища та ринкових структур.	Робота студентів у складі малих груп, на умовах змагання, розв'язування задач на практичних заняттях, проведення ділових ігор, підготовка та проведення презентацій, тестування. Підготовка та виконання модульної контрольної роботи.	Контроль знань студентів у ході розв'язування задач на практичних заняттях, тестування	1-5 Тижні, відповідно до розкладу
ПРН.3	Використання даних статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності, що реалізується у формуванні знань та вмінь студентів з теорії виробництва, витрат, граничних продуктів, побудови макроекономічних моделей, аналізу стану макроекономічної рівноваги та наслідків її порушення, обчислення основних макроекономічних показників та функціонування механізму макроекономічного регулювання національної економіки.	Робота студентів у складі малих груп, на умовах змагання, розв'язування задач на практичних заняттях, проведення ділових ігор, підготовка та проведення презентацій, тестування. Підготовка та виконання модульної контрольної роботи.	Контроль знань студентів у ході розв'язування задач на практичних заняттях, тестування, виконання МКР – 1.	6-8 Тиждень
ПРН.7	Вміння здійснювати пошук, узагальнювати інформацію в межах професійної компетенції для обчислення та оцінювання макроекономічних показників, аналізу макроекономічних проблем рівноваги та її порушення, розуміння дії механізму макроекономічного регулювання національної економіки та його інструментів для формулювання висновків і рекомендацій розробки та впровадження програм сталого розвитку.	Робота студентів у складі малих груп, на умовах змагання, розв'язування задач на практичних заняттях, проведення ділових ігор, підготовка та проведення презентацій, тестування. Підготовка та виконання модульної контрольної роботи.	Контроль знань студентів у ході розв'язування задач на практичних заняттях, тестування, виконання МКР – 2.	9-18 тижні

¹ Learning outcomes.

Форми та технології навчання

Дисципліна «Мікро- та макроекономіка» забезпечує формування у студентів теоретичних економічних знань та практичних умінь на основі:

- проведення лекцій у взаємодії студентів і викладача у процесі викладу теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуацій, завдань практично-прикладного характеру, структурно-логічних схем, ілюстрацій, які розкривають зміст основних понять, моделей та методів мікро- та макроекономіки;
- практичних занять під час організації роботи студентів у складі малих груп, на умовах змагання, розв'язування індивідуальних та диференційованих задач, вирішення проблемних ситуацій, проведення партнерських дискусій, ділових ігор, презентацій, які моделюють професійну діяльність майбутніх фахівців в умовах ринку тощо;
- самостійної роботи студентів, яка реалізується в ході опрацювання лекційного матеріалу, підготовки до практичних занять, презентацій, виконання вправ змістово-пошукового плану, індивідуальних, колективних завдань, самостійного вивчення тем або окремих питань, законодавчих і нормативних актів України.
- тестування, рейтингового контролю, на основі розроблених завдань для закріплення, узагальнення сформованих студентами економічних знань та набутих умінь з дисципліни.

Навчальні ресурси

Всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали розміщені в електронній системі «Кампус», бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Література

1. Базилевич В. Д. Мікроекономіка : навч. посіб. / В. Д. Базилевич та ін. – К. : Знання, 2020. – 679 с.
2. Гронтковська Г. К. Мікроекономіка. Практикум. / Гронтковська Г. К. Косік А. Ф. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 418 с.
3. Косік А. Ф. Мікроекономіка: Навчальний посібник. / Косік А. Ф. Гронтковська Г. Е. - К: Центр навчальної літератури, 2017. - 416 с.
4. Кураков Л.П. Макроэкономика: учебник для вузов / Л.П. Кураков, М.В. Игнатьев, А.В. Тимирязова и др.; под общ. ред. Л.П. Куракова. – М.: Изд-во ИАЭП, 2017. – 336 с.
5. Кураков Л.П. Микроэкономика: учебник для вузов / Л.П. Кураков, М.В. Игнатьев, А.В. Тимирязова и др.; под общ. ред. А.Л. Куракова. – М.: Изд-во ИАЭП, 2017. – 353 с.
6. Макроекономіка : підручник / В.Д. Базилевич [та ін.]; ред. В. Д. Базилевич. – 4-те вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2016. – 743 с.
7. Малий І.Й. Макроекономіка: базовий курс : навч. посіб. / І.Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко, Н.В. Федірко та ін. - К.: КНЕУ, 2016. – 246 с
8. Оверченко В. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник. / Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. - за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. – Івано-Франківськ, «Лілея НВ». – 2015. – 348 с.
9. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. / М. Блауг. – К.: Основи, 2001. – 670 с.
10. Долан Э. Макроэкономика / Э. Долан. – СПб.: Экон. шк., 1994. – 405 с.
11. Дорнбуш Р. Макроекономіка / Р. Дорнбуш, С. Фішер. – К.: Основи, 1996. – 809 с.
12. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс. – М.: Гелиос, 1999. – 352 с.
13. Макконнелл К. Макроекономіка / К. Макконнелл, С. Брю. – Львів: Просвіта, 1997. – 672 с.
14. Менк'ю Г.Н. Макроекономіка: Підручник / Грегори Н. Менк'ю. – К.: Основи, 2000. – 588 с.
15. Пиндайк Р., Рабинфельд Д. Микроэкономика. / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2002. – 608 с.
16. Сакс Д. Макроэкономика. Глобальный подход / Д. Сакс, Б. Ларрен. – М.: Дело, 1996. – 847 с.

17. Самюелсон П. Макроекономіка / П. Семюелсон, В. Нордгауз. – К.: Основи, 1995. – 574 с.
18. Стигліц Дж. Економіка державного сектора / Дж. Стигліц. – К.: Основи, 1998. – 854 с.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	К-сть	Всього
1.	Розв'язування задач, вирішення проблемних ситуацій, підготовка та проведення презентацій за темою за дослідження, участь у ділових іграх	45	3	15	45
2.	Модульна контрольна робота	5	7,5	2	15
	Всього на практичних роботах	60			60
7.	Екзамен	40	40	1	40
	Всього				100

2. Критерії нарахування балів.**2.1. Захист практичної роботи**

- 5 балів – «відмінно» – повна відповідь (творчий підхід, не менше 90% потрібної інформації);
- 4 бали – «добре» – повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями;
- 3 бали – «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації);
- 2 бали – «достатньо» – відповідь неповна та з суттєвими неточностями;
- менше 2 балів – «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно».

2.2. Модульні контрольні роботи з оцінкою кожної за критеріями:

- 5 балів – «відмінно» – повна відповідь (творчий підхід, не менше 90% потрібної інформації);
- 4 бали – «добре» – повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями;
- 3 бали – «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації);
- 2 бали – «достатньо» – відповідь неповна та з суттєвими неточностями;
- менше 2 балів – «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам «задовільно».

2.3. Тестування за критеріями:

- 20 балів – «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);
- 16 балів – «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями;
- 12 балів – «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;
- 6 балів – «достатньо» – неповна відповідь (50% потрібної інформації) та суттєві помилки;
- менше 6 балів «не задовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно».

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до екзамену		Критерій
1	Розв'язування задач, вирішення проблемних ситуацій, підготовка та проведення презентацій за темою за дослідження, участь у ділових іграх	$30 \leq RD \leq 45$
2	Модульна контрольна робота	$10 \leq RD \leq 15$
7	Екзамен	$25 \leq RD \leq 40$

Мікро- та макроекономіка

Всього	$65 \leq RD \leq 100$
--------	-----------------------

Умовою першої атестації є отримання не менше 16 балів за виконання всіх практичних робіт, написання 1-ї модульної контрольної роботи (на час атестації).

Умова другої атестації – отримання не менше 32 балів, виконання всіх практичних робіт, написання 2-ї модульної контрольної роботи.

Додаткові умови допуску до екзамену:

1. Позитивний результат першої та другої атестації.
2. Відвідування лекційних занять.
3. Обов'язкове відвідування та активність на всіх практичних заняттях.
4. Обов'язкове написання 2 МКР.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою:

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Розв'язування задач, вирішення проблемних ситуацій за темою	Відповідно до наведеної вище системи оцінювання	Порушення термінів виконання без поважної причини (за кожен таку роботу)	-1 бал
Проведення презентацій за обраною темою або напрямом дослідження	Відповідно до наведеної вище системи оцінювання		
Участь у діловій грі	Відповідно до наведеної вище системи оцінювання		
Тестування з теми	Відповідно до наведеної вище системи оцінювання		
Модульна контрольна робота	Відповідно до наведеної вище системи оцінювання		
Конспект лекцій	Відповідно до наведеної вище системи оцінювання	Відсутність конспекту лекцій	-1 бал
Написання статті або тез (з участю/у міжнародній конференції)	За кожен вид діяльності		10 балів

Відвідування занять

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим для виконання навчальної програми з дисципліни та відповідного набору балів. Пропуск заняття без поважної причини зумовлює втрату балів. Однак у разі пропуску заняття з поважної причини студентові буде надана можливість його додаткового відпрацювання в робочому порядку.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Відпрацювання передбачених контрольних заходів – тестів та модульних контрольних робіт погоджується з викладачем та студентом у ході навчального процесу.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Відповідно до політики та принципів академічної доброчесності (розділ 3) Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та на засадах толерантності студенти можуть підняти будь-яке питання стосовно процедури оцінювання та контрольних заходів, аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Календарний рубіжний контроль

Поточна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	$21 \geq$ бал	$40 \geq$ балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Мікро та макроекономіка» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття та навчальний матеріал вивчаються фрагментарно англійською мовою. У ході навчання використовуються також матеріали та джерела англійською мовою.

Враховуючи студентоцентризований підхід, за бажанням студентів, допускається вивчення матеріалу на основі англійськомовних онлайн-курсів окремих занять.

Позааудиторні заняття

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни як участь в конференціях тощо.

Додаткова інформація з освітнього компонента

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус) складено кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри економіки і підприємництва Андрусь Ольгою Іванівною.

Ухвалено на засіданні кафедри економіки і підприємництва (протокол № 18, від 23.06.2023 року).

Погоджено Методичною радою факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 11 від 30.06.2023 року).